

Bozkırları Niçin Korumalıyız?

Türkiye'nin yaklaşık %40'ını kaplayan bozkırlar ekolojik açıdan ülkemizin en önemli ve en hassas ekosistemlerinden biridir. Şanlıurfa Türkiye'deki bozulmamış bozkır alanlarının büyük bir bölümüne ev sahipliği yapar ancak bu alanlar habitat kaybı, biyolojik çeşitlilik koruma uygulamalarının

Paydaşlar Kimlerdir?

Ulusal, bölgesel ve il düzeyinde pek çok ilgi grubu projede aktif olarak yer alacaktır. Bu grupların içinde bitkisel ve hayvansal üretim faaliyetlerinde bulunanlar, doğal kaynakların yöneticileri ve kullanıcıları, üniversiteler, araştırma enstitüleri ve sivil toplum kuruluşları yer alır.

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

Çizim: Güngör Genç

yetersizliği ve iklim değişikliği gibi nedenlerle yüksek düzeyde tehdit altındadır. Bu tehditler hep birlikte biyolojik çeşitliliğin giderek artan bir hızla bozulmasına neden olur. 1970'li yıllardan bu yana doğal bozkırların yaklaşık 75,000 hektarı kaybedilmiştir. Günümüzde, Şanlıurfa'nın yaklaşık 250.000 hektarı bozkır (çayır-mera) alanları ile kaplıdır ancak bunun yalnızca 40.000 hektarı bir korunan alan statüsü kapsamında korunmaktadır. Geriye kalan bozkırlarsa yaklaşık %33'ü ciddi düzeyde bozulmuş bir şekilde korunmasız bir durumdadır.

Proje Alanları

Proje Şanlıurfa ilinde Kızılıkuşu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası (YHGS), Tek Tek Dağları Milli Parkı (MP) ve Karacadağ bozkırlarında yürütülecektir. Kızılıkuşu YHGS 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu; Tek Tek Dağları MP. 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından yönetilen korunan alanlardır. Karacadağ Bozkırları is çayır-mera alanı niteliğinde olup Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında yönetilmektedir.

Türkiye'nin Bozkır Ekosistemlerinin Korunması ve Sürdürülebilir Yönetimi Projesi

Toy (*Otis tarda*)
Fotoğraf:Ignacio Yuferra (iyuferra.com)

Türkiye Bozkırlarını Koruyor

Projenin temel hedefi; etkin bir korunan alan yönetimiyle bozkır biyolojik çeşitliliğinin korunmasını üretim peyzajlarına entegre ederek Türkiye'nin bozkır ekosistemlerinin korunmasını güçlendirmektir.

Menengic (*Pistacia terebinthus*)
Fotograf: Fehmi Yüksel

Türkiye'nin korunan bozkır alanlarını genişletmek

Projenin maksatlarından biri Karacadağ bozkırlarını kapsayan yeni bir korunan alan oluşturulması, yanı sıra pilot alanlarda bozkır biyolojik çeşitliliğinin artırılmasıdır. Bu, kentleşme veya bozkırların tarım alanlarına dönüştürülmesi nedeniyle doruğa çıkan ve biyolojik çeşitlilik kaybıyla sonuçlanan bozulma oranını azaltırken, mevcutta zarar gören bozkır alanlarının da etkin korunmasını gerektirir.

Mürdümük (*Lathyrus cicera*)
Fotograf: Hans Hillewaert

Sürmeli Kız Kuşu (*Vanellus gregarius*)
Fotograf: Mustafa Sözen

Yöre halkının geçim kaynaklarını güçlendirmek

Proje, bozkır biyolojik çeşitliliğinin korunmasının yanı sıra yöre halkının ekonomik açıdan güçlendirilmesi ve onların geçim kaynaklarının güvence altına alınmasını da destekleyecek şekilde tasarlanmıştır. Bozkırların temel sakinleri göçerlerdir ve genellikle kamusal meraları mesken tutarlar. Proje, bozkır topluluklarını, geçim kaynakları ve sosyal gelişimleri üzerine doğrudan etkisi olan çevresel konularda daha fazla bilgilendirirken, paydaşlarla işbirliği içinde olmalarına da yardımcı olacaktır.

Dev Kertenkele-Çöl Varanı (*Varanus griseus*)
Fotograf: Bayram Göçmen

Peyzaj düzeyinde koruma için kurumsal çerçevenin oluşturulması

Proje, Türkiye'de bozkır ekosistemlerinin sürdürülebilir yönetimi ve korunmasını sağlamak ve uygulamaları yaygınlaştırabilmek için örnek modeller geliştirerek uygulama ortamında ve politika düzeyinde iyileştirmeler yapacaktır.

Goitered Gazelle (*Gazella marica*)
Photo: Şükrü Gürler

Ayrıntılı bilgi için

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü

İvedik Cad. No:55 Yenimahalle/Ankara

Tel: +90 312 307 95 00

Websitesi: www.fao.org/europe E-posta: fao-tr@fao.org

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü

Beştepe Mahallesi Alparslan Türkeş Cad. No: 71

Yenimahalle/Ankara

Tel: +90 312 207 50 00

Websitesi: www.milliparklar.gov.tr

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü

Eskişehir Yolu 9. km Lodumlu Ankara

Tel: +90 312 287 33 60

Websitesi: www.tarim.gov.tr/BUGEM

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

Orman Genel Müdürlüğü

Beştepe Mahallesi Söğütözü Caddesi No:8/1 Yenimahalle / Ankara

Tel: +90 312 296 40 00

Websitesi: www.ogm.gov.tr